

Dopad sluchového tréningu na čitateľské zručnosti u žiakov s ťažkosťami v čítaní.

(The effect of sound therapy on reading skills of students with reading difficulties.) Zahra Torabi, Mahnaz Estaki, Roya Kochak Entezar, Nastaran Sharifi

Abstrakt

Táto štúdia bola zameraná na zhodnotenie dopadu sluchovej terapie na čitateľské zručnosti u žiakov s ťažkosťami v čítaní. Táto štúdia má charakter kvázi experimentálnej štúdie s počiatočným testovaním, testovaním po intervencii a kontrolnou skupinou. Študijná vzorka pozostávala z 20 žiakov základnej školy (3. ročník). Vyberaní boli zámerné a rozdelení do skupín s intervenciou a kontrolnej skupiny boli náhodne. Dáta boli získané testom pre čítanie a dyslexiu (Reading and dyslexia test, Karami, Nori & Moradi). Po počiatočnom pretestovaní absolvovala skúmaná skupina 20 sluchových tréningov, zatiaľ čo kontrolná skupina ostala bez intervencie. Potom boli všetci účastníci štúdie hodnotení v post-teste. Na analýzu boli použité štatistické modely ANCOVA. V post-teste sa priemer čitateľských zručností v experimentálnej skupine signifikantne zvýšil. Rozdiel bol signifikantný vo všetkých subtestoch s výnimkou Rytmu a Čítania nezmyselných slov ($p=0.07$, 0.96). Zistenia ukazujú, že sluchový tréning má významný efekt na čitateľské zručnosti aj u žiakov s ťažkosťami v čítaní.

Čítanie je druh mentálne-lingvistického procesu založeného na vizuálnej informácii, čitateľovom uvedomení a rovnako aj na fonologických a sémantických pravidlách. Je to výsledok poznávacích a jazykových schopností, založení na predchádzajúcich vedomostiach a osvojení špecifických čitateľských zručností (Allah Radi, 2001). Táto zručnosť je najzákladnejší nástroj učenia pre žiakov, vzhľadom na to, že

čítanie a porozumenie sú základné požiadavky na osvojenie hocijakého typu písomnej informácie. Neúspech pri osvojovaní čitateľských zručností v počiatočných školských rokoch môže zreteľne zamedziť dosiahnutiu úspechu vo väčšine vzdelávacích predmetov.

Jeden zo základných predpokladov učenia je sluchové spracovávanie (Garcia, Pereira a Fukuda, 2007) Výskum ukazuje, že väčšina detí a dospelých s ťažkosťami v čítaní a učení trpia problémami so sluchovou pozornosťou a spracovaním (Hämäläinen, Salminen, Leppänen, 2012; Meng a kol., 2005). Sluchové spracovanie zahŕňa sluchové rozlišovanie, sluchovú pamäť, sekvencovanie a postupnosť (Alpiner, McCarthy a Patricia, 2000).

Materiály a metódy

Do výskumu bolo zahrnutých 20 žiakov 3. ročníkov, ktorí skórovali nízko v teste pre čítanie a dyslexiu, ale dosahovali v inteligenčnom teste Wechsler priemerné skóre. Vylúčení boli žiaci

s ADHD, senzorickými problémami, s problémami v sociálno-emocionálnej oblasti. Všetci účastníci boli pred vstupom do výskumu pretestovaní a následne náhodne rozdelení do dvoch skupín. 10 žiakov experimentálnej skupiny absolvovalo 20 tréningových sedení. Celková dĺžka bola 30 minút rozdelená do dvoch 15 minútových blokov. Žiaci kontrolnej skupiny mali nasadené špecializované slúchadlá Forbrain[®]. Spolu s terapeutom sa venovali rôznym aktivitám ako spievanie, hláskovanie, čítanie, rozprávanie príbehu podľa obrázkov, opakovanie abecedy, robili sluchovú analýzu a syntézu, opravovali zle vyslovené slová, opakovali slová, určovali prvú a poslednú fonému a pod. Následne boli vykonané testy s experimentálnou aj kontrolnou skupinou.

Výsledky

V dvoch subtestoch sa obidve skupiny nelíšili a to v čítaní nezmyselných slov a vo vnímaní rytmu. Naopak významné rozdiely v prospech výkonnosti skupiny so sluchovým tréningom sa ukázali v sledovaných subtestoch: čítanie slov, slovné reťazenie, pomenovávanie obrázkov, čítanie s porozumením, porozumenie izolovaných slov, dopĺňanie vymazaných zvukov, písmená a kategórie.

Diskusia

Vzhľadom na to, že nervové dráhy vizuálneho a auditívneho spracovania sú tesne prepojené a oba druhy sa podieľajú na čítaní, tréning a prispôsobovanie schopnosti počúvať, je cesta ku zlepšeniu čitateľského výkonu. Chabá schopnosť počúvať je prekážkou nárastu lingvistických zručností. Pravé ucho je dominantné v prenose zvuku do mozgu, pretože pravé ucho je priamo prepojené na ľavú hemisféru, kde sa reč spracováva po obsahovej stránke. Žiaci s ťažkosťami v čítaní, obzvlášť dyslektické, majú problém v dosahovaní dominance pravého ucha, následne je ich počutie dezorganizované, segmentované. Sluchové spracovanie riadené raz ľavou, raz pravou hemisférou prichádza do rečového analytického centra odlišnou rýchlosťou a skreslené (Juadry a Juadry, 2009).

V sluchovom tréningu s Forbrain[®] vibrácie stimulujú nervový systém a prenos sluchovej informácie kostným vedením do mozgu. Slúchadlá majú filter, ktorý zlepšuje sluchovú kvalitu a tiež vestibulárny systém. Slúchadlá pomáhajú zlepšovať rýchlosť a kvalitu audiovokálnej spätnoväzobnej slučky. Tento proces vedie ku zlepšeniu reči a plynulosti.

Upravila a skrátila Viera Lutherová z pôvodnej

štúdie, ktorú nájdete na tomto odkaze:

https://jgu.garmian.edu.krd/article_67379_e50f7118f6de3fa3516fcff2fd30379e.pdf

Viac informácií o slúchadlách Forbrain[®] nájdete tu: <https://balans.help/forbrain/>